

GAZETA TRANSILVANIEI

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 — cor.
 „ 6 „ 12 — „
 „ 3 „ 6 — „
 „ 1 „ 2.50 cor. Numărul 10 bari.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL

Proprietar: Tip. A. Mureşianu: Branice & Comp.
 Redactor responsabil: Ioan Făgărăşan.

Redacţia şi administraţia: Strada Prundului Nr. 15.

Inseratele se primesc la administraţie.

Preţul după tarif şi învoială. — Manuscrisele nu se înapoiază.

Se impune economisire.

Durata neaşteptată a războiului mondial împreună cu închiderea tuturor mărilor: din partea Angliei, ca să supună pe Germania şi pe aliatele ei prin foame, iar acum mai pe urmă din partea Germaniei cu înăsprirea războiului de submarine, ca să impedeze pe puterile Antantei de a se alimenta reciproc şi a primi pe mare dela neutrali şi mai cu seamă dela Statele Unite din America nordică bucate, materii brute, arme şi muniţii, a avut ca urmare o micşorare foarte mare a proviziunilor din toate ţările europene, dar mai ales la popoarele, cari stau în războiu. Lipsa s'a simţit mai puţin în cei doi ani dintâi de războiu, parte pentru că mai erau proviziuni rămase din anii precedenţi, parte pentru că recoltele au fost mai multămitoare. În anul din urmă însă recolta fiind în multe ţinuturi slabă şi extensiunea culturilor şi mai redusă din cauza lipsei braţelor de muncă, s'a născut în unele părţi o lipsă mai simţită de mijloace de hrană. Monarchia noastră n'a avut mult să sufere, deşi a trebuit să provadă cu cantităţi mari pe aliatele sale şi dacă nu venia pe capul nostru nenorocita invaziune românească, care a nimicit cantităţi enorme de bucate şi turme numeroase de vite, mai ales părţile Ardealului puteau da şi celorlalte ţinuturi o parte destul de însemnată de mijloace de hrană. Işi poate închipui fiecare, cât belşug a fost prin părţile noastre, dacă armata duşmană şi apoi armatele noastre liberatoare au putut fi alimentate până în ziua de azi cu de toate, permiţând chiar, ca mii de pachete să poată fi trimise de câtră soldaţi pe acasă cu diferite lucruri de mâncare. Până în ziua de azi încă auzim cum ne invidiază unii, cari au venit pentru prima dată prin ţinuturile noastre, că noi trăim tot aşa de bine caşi în timp de pace, că la noi se găseşte de toate, deşi ceva mai scump, şi că în alte părţi lumea e neamănată mai năcăjită. Ba există chiar şi în cercurile noastre convingerea, că la poporul de la sate se găseşte încă proviziuni mari, căci altcum n'ar trăi neschimbat de bine ca şi în timpuri normale, cu toate că s'au făcut şi se fac zilnic rechiziţiuni.

Relativ mai rău o duce populaţiunea săracă a oraşului nostru, care a suferit stricăciunea şi paguba cea mai mare în alimente prin invaziunea românească şi când vede cineva şirele mari de femei sărace, cari stau dela miezul nopţii până seara târziu înaintea prăvăliilor, ca să poată căpăta puţină făină, într'adevăr îl apucă mila. Nu mai vorbim de lipsa de lapte, de unt, de untură, de oleiu, de zahăr, de alte alimente şi de petrolu, ci ne restrângem numai la făină, care constituie azi alimentul principal, după ce nici cucuruzul nu s'a putut culege de pe câmp în toamna trecută. Până la recolta cea nouă mai avem trei luni de zile şi în acest restimp trebuie neapărat să eşim cu cantităţile de bucate, ce le avem în ţară la noi, provăzând, natural, în prima linie pe bravii luptători, ca să nu ducă lipsă. Noi cei rămaşi acasă o mai putem încurca oarecum, dându-i

însă nu se pot lupta cu stomachul gol şi nu pot suporta strapaţele cele grele lihnite de foame şi istovii în puteri. Din acest motiv autorităţile au aflat cu cale să mai reducă cu ceva porţiunea de pâine şi făină dela 240 de grame la 200 grame pe zi pentru cei rămaşi acasă, afară de cei aplicaţi la munci grele, cari nu sunt prescurtaţi cu nimic în raţiunea lor de pâine.

Primarul oraşului nostru Dr. Schnell şi-a dat o silinţă laudabilă să ajute poporul sărac prin punerea în vânzare a unei cantităţi mai mari de făină şi spre acest scop a călătorit chiar în mai multe oraşe şi în capitala ţării, iar comitele nostru suprem şi vicecomitele au făcut deasemenea tot, ce le-a stat în putere, ca să provadă cu făina necesară atât oraşul cât şi comitatul. Mulţumită intervenirii acesteia s'au şi pus în vânzare câteva vagoane de făină, fireşte însă nu prea de ajuns pentru mulţimea cea mare a celor lipsiţi. În şedinţa din urmă de Joi a reprezentanţei oraşeneşti s'a exmis o deputaţiune de douăzeci şi cinci de membri, care să roage pe domnul comite suprem a interveni din nou în favorul săracimii, care deputaţiune prezentându-se Sâmbătă înaintea dânsului i-a tălmăcit prin graiul primarului lipsa avută de făină. Atât domnul comite suprem *contele Mikes*, cât şi vicecomitele *Servatius* au promis tot sprijinul dânilor şi au dovedit cu acte, că dânsii şi până acuma au făcut toţi paşii posibili întru obţinerea cvantului de făină necesar şi li s'a pus în vedere împlinirea dorinţei juste şi de toţi recunoscută, în cadrul posibilităţii.

Cu această ocaziune au făcut însă şi constatarea, că în multe privinţe se face adevărată risipă şi izidă cu alimentele şi mai ales cu pâinea; că populaţiunea dela sate nu şi-a impus absolut nici o restrângere a cantităţii de alimente ci consumă şi azi în timp de lipsă absolut acelaşi cvant de pâine; că alimente ascunse sunt destule încă cu toată rechiziţiunea făcută, şi în sfârşit că va fi de lipsă să se facă o nouă vizitare şi rechiziţiune generală, ca să se constate cu severitate abuzurile cu alimentele.

Fapt netăgăduit este, că poporul sărac e lipsit de pâine; dar nu-i mai puţin adevărat nici aceea, că chiar pe la casele mari trebuie să se găsească proviziuni ascunse, cari ar prinde foarte bine celor sărmăni.

Cu toate acestea ne asociem şi noi la aceia, cari sunt de convingerea, că în timp de războiu este nevoie absolută a ne impune oare care înfrânare, oarecare economisire în mâncare. Numai în cruţarea cu alimentele, ca să ajungă şi pentru oamenii săraci până la recolta cea nouă, ne arătăm adevărată iubire faţă de semenii noştri şi de patrie, care reclamă şi îndărătul fronturilor oarecare luptă, nu cu duşmanii streini, ci cu duşmanii noştri proprii, cu îmbuibarea şi cu luxul. Ori câtă silinţă şi-ar da autorităţile noastre să mulţămiască trebuinţele săracimii aceasta va fi cu nepuţinţă pe câtă vreme nu vor fi ajutate de buna credinţă a celor cu dare de mână şi pe câtă vreme nu se va

pune stavilă îmbuibării. Adevărat că pentru cumpărare nu se pot aplica măsuri poliţieneşti, dar atâta spirit de jertfă se poate pretinde dela fiecare cetăţean cinstit să se acomodeze timpurilor grele, în care ne găsim şi să fim cont de situaţiunea semenilor săi, făcându-le şi lor posibilă alimentarea în aceeaşi măsură printr'o egalizare a raţiunilor impusă voluntar de sineşi fără forţă poliţienească. Casă putem birui pe duşmanii cei aprigi din afară, trebuie să ne ştim birui mai înainte pe noi înşine şi să nu fim sclavii poftelor şi belşugului. N'ar strica dacă postul şi rugăciunea s'ar generaliza prin toate casele, iar milostenia şi căutarea săracilor ar deveni preocupăţiune zilnică a celor favorizaţi de soarte.

Raportul primarului asupra întrebărilor de aprovizionare.

În şedinţa reprezentanţei oraşeneşti ținută deunăzi, d-l primar Dr. Schnell a citit următorul raport:

Onorată reprezentanţă oraşănească!

În săptămâna trecută am întreprins împreună cu d-l consilier magistrat Ludovig Kamner, conducătorul oficiului de aprovizionare, o călătorie la Mediaş şi Budapest pentru a procura, întrucât va fi posibil, unele din cele mai necesare articole de alimentare pentru populaţie şi totodată şi cărbuni pentru fabrica de gaz oraşănească.

Observ dinainte că cerul de activitate al oraşelor cu magistrat regulat, a fost în ultimii ani în privinţa chestiilor de aprovizionare, foarte restrâns, iar tractarea acestor întrebări a fost aproape exclusiv lăsată în mâinile administraţiei comitatense.

Aci aparţin cu deosebire mijloacele de alimentare contingentate, înainte de toate şi făina. Procurarea acestui aliment de cea mai mare importanţă, pentru comitatul întreg, prin urmare şi pentru oraş este datoria oficiului de Vice-Geşpan. Aceasta nu-l priveşte nici pe primar, nici pe magistratul oraşenească. Spre orientare comunic însă, că cauza greutăţilor mari, ivite iarăşi în zilele din urmă în privinţa aprovizionării oraşului cu făină, nu trebuie sub nici un chip căutate la administraţia noastră comitatenză, ci altunde. Oficiul nostru de Vice-Geşpan s'a născut, după cum ştiţi stimaţi domni, din pertractările comitetului pentru aprovizionarea oraşului şi din comunicatele presei neconţinut, ca prin indicaţiuni potrivite, scripturiste şi verbale, să obţină dela forurile competente ajutor, toate acestea însă în zadar.

Cu toate exprimările mult promiţătoare şi într'adevăr liniştitoare ale reprezentantului soc. pe ac. de produse de războiu în adunarea comitetului pentru aprovizionarea oraşului ținută acum 3 săptămâni, a izbucnit în scurt timp o lipsă de făină mai mare, decât ori când.

Scopul călătoriei noastre, a fost înainte de toate procurarea unsoilor, cari lipsese la noi cu desăvârşire şi a căror lipsă se simte din ce în ce mai mult. Requisiţionarea porcilor în comitatul nostru a dat grai în urm. cantităţii minimale, iară pentru un im-

port mai vast, lipsea imboldul, în urma preţurilor maxime.

Mai întâiu ne adresăm fabricantului de salam posesor de staţiuni de îngrăşare Theil cunoscut ca solid şi om de încredere, care se şi arată aplicat de-a ne lifesta cât mai curând 3000—4000 kg. slănină, untură şi cărnuri afumate.

El se declară aplicat să aprovizioneze oraşul Braşov pentru totdeauna cu unsoarele necesare dară numai cu condiţiunea, ca oraşul să-i procure o cantitate corespunzătoare de cucuruz şi tărăţe pentru hrana porcilor de lifestat.

În ministeriul de agricultură însă, unde ne îndreptăram pentru procurarea cucuruzului ni se cpuse cu hotărâre, că până la recolta nouă nu se poate da cucuruz pentru scopuri de îngrăşare, deoarece trebuie să se găsească aplicare ca surrogat la cerealele pentru pâine.

Prin urmare procurarea de porumb a fost înzadar. Trebuie deci să facem încercarea de a obţine unsoarele gata. Legături existente încă de câteva zile de acasă de duseră la Oradia-Mare, unde obţinurăm dela un măcelar 5000 kg. slănină.

Omul de încredere expert al oraşului va plecă imediat la Oradia-Mare resp. Gyula, unde se află marfa, pentru a o lua în primire şi a o expedia, la caz că corespunde.

Dacă nu se vor ivi piedici şi greutatea neaşteptată, putem spera, ca în 8-14 zile să punem la dispoziţia populaţiei cam 9000 kg. unsoari. Oraşul le va pune în comerţiu într'o regie proprie.

Dealtime producătorul din Oradia-Mare este gata, de-a intra în relaţiuni comerciale stabile cu noi şi de-a ne lifesta şi mai departe cantităţi de unsoari. Înainte de-a lua însă vre-o hotărâre în privinţa aceasta, să aşteptăm lifestarea celor 5000 kg. slănină.

Să fie deacuma amintit, că preţul de vânzare în detail al slăninii, cu spese de transport, dare de consum şi vânzare în regie, va urea preţul stabilit până acuma pentru slănină crudă cu 20—25%, însă, pe baza experienţelor făcute şi cu ocazia călătoriei mele din urmă, vă pot asigura stimaţi Domni, că preţul ce-l veţi plăti pentru slănină, nu va fi nici-cum mai mare, decât în cele mai multe oraşe ale Ungariei.

Unsoari trebuie neapărat puse la dispoziţia populaţiei, chiar şi cu preţuri mai mari.

Ca ceva caracteristic voi să arăt, că eri iarăşi au fost la mine mai multe femei sărace, după cum aceasta s'a întâmplat destul de des, rugându-mă cu insistenţă, de-a le procura oarecum şi cu ori ce preţ câteva dkgr. de untură, de oarece de câteva săptămâni nu au putut căpăta nici un fel de unsoare şi fără de aceasta nu pot găti.

O a doua problemă ce mi-o propusesem, consta în aprovizionarea populaţiei mai sărace cu cartofi pentru lunile April şi Mai. Ori cât este de bogat districtul nostru în cartofi, totuşi a fost de temut, că toate cantităţile enorme îngrămădite aci, vor dispărea peste noapte, şi populaţia indigenă va ajunge în lipsă mare de cartofi.

La centrala de cartofi în Bu-

dapest, cu deosebire însă la preşedintele acesteia Ostroluczky. am găsit înţelegere binevoitoare pentru lipsa şi stările noastre excepţionale. Se poate aştepta, că vom obţine fără nici o greutate cantitatea de cartofi de 15—20 vagoane, pe care o necesităm pentru aceea parte a populaţiei, care nu s'a putut aproviziona până la recolta cea nouă, cu fructul acesta important.

Untul danez şi brânza holan-deză, importate până acuma de oraşul nostru, şi cari au găsit căutare la populaţia noastră, au fost al treilea punct al programului nostru.

Cu deosebire voiam să obţinem la untul danez o înmulţire a cantităţii trimise până acuma. — Dacă şi aceasta luând în considerare cantitatea restrânsă a importului, ne-a reuşit numai în măsură neînsemnată, totuşi am împiedecat reducerea ameninţată serios a cantităţii ce ni se lăsase până acuma. Am aflat atât la directorul secţiei externe a soc. pe acţii de produse de războiu Dioso precum şi la referentul oficiului de aprovizionare al ţării secretarul Deaky întâmpinare şi bunăvoinţă, înainte de toate însă, şi pe aceasta pun pond deosebit, înţelegere şi simţ de dreptate obiectiv. Mai departe ne-a reuşit să punem în mişcare şi obţinerea unui vagon de *prune bosniace* cari ne sunt binevenite în lipsa actuală de poame. — În privinţa acestor prune am pertractat de mai mult timp, în scris. Pășirea noastră personală la secţia de fructe sudice a soc. pe acţii. a produselor de războiu, a avut ca urmare că ni se asigură trimiterea imediată a mărfii.

Pecând domnul consilier magistrat Kamner se nizuia să găsească în Budapesta un *peşte de mare* potrivit cu stările noastre, cea-ce i-a şi succes la „Oceania” s. p. a. şi precând dânsul plecase cu o zi înaintea mea la Oradia-Mare pentru cumpărarea slăninii, ni-am ocupat în fine la Budapesta şi cu chestia atât de însemnată pentru noi a *cărbunilor*.

Fără a mă putea opri la fa-sele singuraticale ale pertractărilor vreau să comunic numai că înţelegerile luate cu Banca de Credit, ca posesorul minelor din Lupény, cu deosebire însă asigurările primite dela directorul căilor ferate de stat consilierul de curtelazsonyi, ne lăsă speranţa că n'avem de temut greutateţi mai mari la fabrica noastră de gaz şi că prin economie mare vom putea rezista şi mai departe — Observ în treacăt, că şi comisia de cărbuni a ţării ne-a asigurată 10 vagoane de cărbuni

Cu observarea, că şi în rândul acesta mi-am câştigat convingerea că prezentarea şi păşirea personală are o influenţă cu mult mai mare decât capacităţi personale, încheiu raportul meu scurt şi rog pe On. reprezentanţă a'l lua la cunoştinţă.

Brassó, 28 Martie 1917.

Dr. Schnell m. p.
 primar.

Ingrijirea eroilor romani surdo-muși.

Autoritățile noastre superioare și instituțiile umanitare publice au dovedit în aceste timpuri excepționale de grele pentru noi Români un interes atât de părintesc față de eroii români deveniți surdomuși în război, încât merită toată recunoștința nu numai a celor nenorociți, ci a neamului întreg românesc, căci prin aceasta s'a confirmat din nou iubirea frățească legată în tranșee și pecețluită cu sîroaie de sânge și faptul incontestabil, că la noi nu există deosebire de naționalitate și confesiune, când e vorba de instituții publice și de autorități chemate a da îngrijire celor ce-și face datoria pentru tron și patrie. Și pentru a convinge pe toată lumea, cum se ia urmărirea la noi egale pentru toți fiii patriei, arătăm în cele următoare cum se îngrijesc chiar și surdo-mușii români din război.

Institutul regnicolar de surdo-muși din Cluj a luat nobila inițiativă în această privință, pentru care merită toată lauda. Direcțiunea acestui institut a cerut anume prin senatul special de cură pedagogică dela în. Ministeriu r. u. de onvezi ca soldații români deveniți pe câmpul de luptă surzi, muși ori cu alte defecte de vorbire să fie trimiși pentru tractare corăspunzătoare în cura pedagogică la institutul surdo-mușilor din Cluj, unde pedagogii disponibili învață pe eroii români în limba lor, proprie să vorbească din nou și-i curează de muenia câștigată pe câmpul de luptă și cu alte defecte de vorbire.

Cu multă bucurie sufletească am aflat, că rugarea a avut rezultatul dorit și până acum au și fost trimiși vre-o 40 de eroi români surzi, 16 muși și 14 cu alte defecte de vorbire la institutul **Ps-tour** din Cluj, cari merg în fiecare zi în institutul surdo-mușilor și sunt căuțați acolo în mod corăspunzător.

În legătură cu aceasta nu va fi fără interes să arătăm, pe scurt cari sunt cauzele asurzirii și amușirii pe câmpul de luptă. După constatările de până acum procentul cel mai mare de asurziri îl dau pontonierii, soldații de tranșee și trupele cari explodează diferitele lucrări. Și între artileristi negradăți și între suboficieri și oficieri se ivește adeseori auzul greu și asurzirea completă. La aceștia bubuturile cele mari vatămă sau sparg cu totul toba urechii și pot paraliza canalele motorice.

Dintre luptătorii din tranșee ca-pață de regulă defecte de vorbire sau devin muși aceia, cari au fost în apropierea exploziunilor de granate. Presiunea de aer iscată la asemenea exploziuni crapă toba urechii, cauzează sângerări în creeri (în centrul auzului sau al vorbirii) și astfel dușul mărimea crepăturii cauzate de presiunea aerului se naște amfira (aplozia motorică sau corticală).

La oamenii, cari au suferit presiuni mai mari de aer, în lunile prime ale vătămării apar amețeli mari, dureri acute de cap cari însă mai târziu dispar gradat încetul cu încetul. Aceștia își recăștigă auzul numai în cazuri mai rari, — dar capabilitatea de vorbire și-o redobândesc în fiecare caz în urma unei tractări corăspunzătoare din partea medicului și a curei pedagogice împreunate.

Se știe anume, că pentru soldații maghiari asurzii și amușiți s'a aranjat deja în anul trecut în Budapesta un curs analog. Felicităm din inimă direcțiunea institutului surdo-mușilor din Cluj și pe zelozii ei profesori, cari prin angajamentul de bună voie au creat puțința, ca și cetățenii români să fie în-vredniciți de o asemenea binefacere. Precum ni se spune și eroii români cercetează cu mult zel și cu mare bucurie lecțiile și orele de cură și până în prezent vre-o 20 de inși și-au și recăștigat graiul în limba dulce românească, păstrand recunoștința vecinică bunilor lor profesori și mari binefăcători, cari li menajează cu adevărată iubire părintească.

Știri diverse.

Nou deputat ungar. D. Herman Altrich a fost ales ieri cu o majoritate de 35 voturi deputat în cercul Uj-gyház, unde a fost până acum deputat Dr. Gustav Gratz. Contra candidatului a fost avocatul F. Ipsen din Mediaș.

Moartea a cinci români bă-năși într-o pădure. Din Lugoj se anunță în pădurea frașilor Brody în Delinești, furtuna a scos din rădăcină un copac mare care s'a prăbușit peste o colibă de muncitori. În această colibă se aflau lucrătorii români bă-năși: Zaharie Bărboni, Moisi Bărboni, Romulus Stanamirescu, Simion Stanamirescu și Ioan Stanamirescu. Coliba prăbușindu-se sub povara grea a copacului, a strivit pe toți muncitorii. Cadavrele frașilor Bărboni, erau carbonizate, ceea ce dovedește că în colibă a izbucnit și un foc.

Informații despre prizonierii noștri în Rusia. Contesa Stefan Czebrjan, care s'a întors dintr-o călătorie din Rusia, unde a vizitat lagărele de prizonieri austro-ungari de acolo, a dat acum informații prețioase „Oficiului de informații despre prizonieri” din Budapesta Ullői-ut 1 despre starea prizonierilor noștri din lagărele rusești dela Nerechta, Kintschma Iurievic, Galits, Tshuloma, Soligalits, Wetugai, Iuriew Polski, Orlew, Kotejnits Egorinsk, Kasimov, Rjāsan, Soask, Szapozok, Bogorodinsk, Epiphān, Odoew, Wenew, Mihailov, Kasiva, Efrechowje, Nowocil, Tșern, Crapivna. Listele de prizonieri aduse de contesa Czebrjan sânt acum luate în lucru de acest birou de informații și cine are rude în aceste lagăre de prizonieri, poate cere informații dela biroul din Ullői-ut 1 despre soarta lor.

Vicespan suspendat. Ministrul de interne, a suspendat pe vicespanul comitatului Esztergom, dr. Koloman Perenyi pentru mai multe neregularități ce le-a săvârșit în exercitarea funcției lui oficiale.

Pentru reînvierea vieții constituționale în Austria. Budapesta 28 Martie. Din Viena se anunță că în diferite cercuri politice s'a răspândit știrea că guvernul austriac și-ar fi schimbat intențiile în ce privește noua rânduire a lucrătorilor în viața politică. Din partea competentă se răspunde că guvernul ține stăruitor la țelurile lui, și pregătește totul pentru reînvierea vieții constituționale în Austria. Încă nu-i stabilit termenul când se va convoca parlamentul austriac. — fiindcă această convocare atârna și de alte împrejurări decât acele de politică internă anume de situația externă și militară

Darea de seamă a Fundațiunii pentru ajutorarea ziarștilor români din Ungaria. Despre anul trecut, al cincilea al activității Fundațiunii pentru ajutorarea ziarștilor români din Ungaria nu avem mult de raportat, scrie secretarul Fundațiunii, D. J. Lăpăduț în raportul său pe anul 1916. Stărnințele noastre în scopul măririi averii să fundaționale, stăruințe ce încapuseră să dea rezultate destul de îmbucurătoare, au fost brusc întrerupte de evenimentele războiului cu România. Atunci ne-am sistat orice activitate și numai acum de curând am putut să reluăm firul lucrărilor noastre.

Intre astfel de împrejurări nu e mirare, dacă sporul în augmentarea averii fundaționale a rămas mult sub ceea ce cu tot dreptul așteptam. Și dacă nu ne-ar fi fost dat să primim două donațiuni mai mari, asupra cărora revenim cu cele de mai jos, acest spor ar fi fost mai mic ca ori și când până acum. Așa însă cu donațiunile numite averea administrată de noi a crescut totuși în cursul anului trecut cu suma de Cor. 3097091 Cor. 133,223 83.

Izvoarele din cari s'a realizat această augmentare în averea fundațiunii sunt următoarele:

1. din dividende și dobânzi cor 5,01892-2, din contribuiri diferite 2,328,02 3. din donaț. dl. Emil Ungurianu 12,000— 4. din donaț. dl. Gh. Popp, de Băsești 10,000— 5. din donaț. pentru fondul băncilor 2,000.— Total cor. 31,346,91. sumă, din care subtrăgând ajutoarele și cheltuielile de administrație de cor. 376.— rezultă o augmentare curată de coroane 30,970,091.

Revoluția din Rusia.

Ce spune un curier al muncitorilor Ruși. Corespondentul ziarului „Vilagos” raportează din Stockholm: Înainte de plecarea trenului accelerat la Berlin cu câteva minute, am vorbit cu curierul special al consiliului muncitorilor și soldaților ruși, Marja Iwanowna Staskewits. De trei zile și trei nopți călătorește într'una și în aceste câteva momente obosit rupt, dar — totuși îmi descopere ținta exmisiunii sale. Suntem în biroul redacției ziarului „Politiken”, la foaia lui Lindbagen. L'a trimis aci cu niște scrisori adresate Zimmerwaldiștilor Strön și Högländ La întrebările mele mi-a răspuns: — Numărul prim al ziarului nostru a declarat, că vom pace și cu această ocaziune am tipărit pentru prima oară în Rusia manifestul zimmerwaldist și procesul verbal. Din partea noastră am declarat de asemenea, că războiul nu se continuă pentru popor ci pentru capitaliști. Spiritul lui Zimmerwald plutește asupra acestei revoluțiuni. Renașterea rusească este prevestitorul renașterii păcii Lumești. Noi vom fi sprijinul cel mai puternic al păcii universale. Lozinca noastră este: Nu ne trebuie nici pace germană nici rusească, nici franceză. Nouă ne trebuie pace socialistă. Noi am pus capăt dușmanilor ei, planslavismului și țarismului, de care am tremurat atâta și cu drept cuvânt. Acum noi îi rugăm: Nu permiteți să nu se nimicească din a-fară independența, căci doară și înlăuntru ne amenință atâtea primejdii.

Marja Iwanowna Staskewitz a adus aci rugarea socialistilor lui Cseidze la zimmerwaldiștii de aici. În acea

Știrile zilei.

† **Dr. Carol Schmidt.** Aflăm cu sinceră părere de rău, că deputatul cercului Cristian **Dr. Carol Schmidt** a încetat din viață la vârsta de 51 ani în urma unei aprinderi grave de plămâni Duminică în 8 l. c. n. În mormântarea va fi azi Marți în 10 Aprilie la 4 ore p. m. în cimitirul evanghelic lutheran din Strada Lungă.

Moartea subită a dânsului a produs adevărată jale în cercul multelor Sale cunoștințe, iar pe noi ne atinge dureros pentru faptul, că la ultima convorbire avută cu dânsul, am putut constata cele mai curate intențiuni în chestia noastră românească și aplicarea a tălmăci în curând bunele sale intențiuni. Odihnească în pace sufletul lui, iar necroloatei familiei adresăm sincere condolențe!

†

Adânc întristați, aducem la cunoștința tuturor rudeniilor și cunoșcitorilor trista veste, despre încetarea din viață a neuitatului nostru tată, bunice etc.

Alexandru Măeruşan
preot gr. or.

întâmplată azi la orele 4 p. m. în al 75-lea an al etății și al 48-lea an al preoției.

Rămășițele pământești ale scumpului nostru decedat se vor așeza spre odihnă vecinică, Miercuri în 11 Aprilie st. n. la 2 ore după amiază în cimitirul gr. or. din loc.

Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Szászmagyaros (Măieruş), la 9 Aprilie st. n. 1917.

Jalnica familie.

Adaus rectificator. Articolul „Rolul României” publicat în numărul nostru precedent a apărut în „Gazeta Bucureștilor” Nr. 110. Din eroare s'a omis a se face mențiunea necesară la republicare, din care cauză ne permitem a da ulterior această lămurire.

Aviz. Comanda militară germană din loc a fost silită în diferite rânduri a lua măsuri severe pentru ținerea disciplinei. Se provoacă cetățenii, cu deosebire proprietarii de birturi, să nu dea cartir la nici un militar, care nu are permisia dela comandatari.

Este neapărat de lipsă să nu stea aci militarii cari nu s'află sub privileghe-re comandanții locale.

Brassó 5 Aprilie 1917
Dr. Schnell
Primar

Spre știre. Târgul de vite de primăvară se ține la 11 April n.

Publicațiune. Reuniunile și întreprinderile cari sunt supuse la publicarea socotelilor, se provoacă ca fasiunile pentru darea de câștig pro 1917 și pentru darea de câștig de războiu pe anii 1914/1916, până în 30 April a. c. să le predea la Direcția financiară Brassó 6 Aprilie 1917
Magistratul orașenesec.

Războiul submarinelor înăsprit.

Vase scufundate.
Ministrul de marină italian anunță că săptămâna în cursă a fost scufundat de submarine germane un vapor de 500 tone, și 5 vapoare sub 100 tone fiecare.
— „Reuter” anunță că au mai fost scufundate: un cărucior de mine englez, cu 24 marinari, vaporul belgian „Trovir” cu cereale, submarinul francez „Monge” și „Furi”, vaporul de comandă a flotei engleze de torpidoare dela Dovera.
Norvegia a perdut dela 1 Februarie 105 vapoare de 166.000 tone. Numai în luna Martie, au fost scufundate 64 vapoare norvegiene.
Zilele acestea au mai fost scufundate vapoarele norvegiene.
„Farnand” de 1386 tone, care era pe drum din Cartif (Anglia) spre Lisabona, cu cărbuni, „Hanlis” de 582 tone cu balast spre Anglia. „Mauranger” pe drum spre Anglia, „Konsul Person”, tot pe drum spre Anglia, a fost scufundat în Marea Nordului.

Războiul mondial.

SITUAȚIA.
Cu ocazia ocupării Capului de pod de Pe Stochad—Podoli, publicat în Nr. precedent am făcut prizonieri vre-o 10,000 Ruși. — Luptele de pe sectorul Franco-Englez continuă. — La Arras se dă de asemenea o mare bătălie. Pe celelalte fronturi fapte mai importante nu sunt de relevat.

Comunicatul oficial al Marelui Cartier German.
Berlin 7 Aprilie. **Frontul apusean:** Focul artileriei între Lens și Arras, cu o violență crescândă a ținut cu foarte mici întreruperi, încontinuu. Pe ambele țărmuri ale lui Somme a ajuns rândul și la ciocniri între trupe mai mici. Francezii au luat localitatea St. Quentin sub foc de artilerie. Spre nord-ost dela Soissons atacul încercat de Francezi a eșuat. Dealungul regiunii dela Aisne precum și la canalul Marne focul de artilerie a luat desvoltare tot mai mare în tărie și violență. — Atacul îndreptat de Francezi contra noastră pentru recucerirea tranșelor pierdute la Saigneuil, l-am respins. După observațiile aviatorilor noștri, bateriile așezate la Reims, magazinele de muniții, întăririle dușmane precum și concentrarea trupelor acestuia le-am luat sub foc bun și precis.

În Argoni am alungat detașamentele de explorare dușmane. — Pe țărmul stâng al lui Maas lângă întărirea dela Malancourt Francezii au dat trei atacuri mari, cari nu au avut nici un rezultat. Pentru sforțarea unor descoperiri pentru artileria dușmanul a aruncat puteri mari în lupta aeriană. — A suferit pierderi foarte mari. — Mai multe escadrelor de aerplane s'au nimicit total. Locotenentul Vos a împuşcat al 24-lea, locotenentul Bertrat al 4-lea aeroplan dușman în lupta aeriană. — Intre Soissons și Reims dușmanul a îndreptat mai multe atacuri contra baloanelor noastre de observații. Intervenire repede însă a focului nostru de salvare, precum și a aviatorilor noștri atacul dușman nu a avut nici un rezultat. Cu totul ne-ar fi putut împuşca și doborâ la pământ două baloane, dar observatorii noștri cu ajutorul parapleelor de sburat au ajuns sănătoși pe pământ.

Dușmanul ieri a pierdut cu totul 44 de aeroplane. 33 (Treizeci și trei) în luptă aeriană, 8 în urma focului nostru, iar 3 le-a perdut în urma aterizării forțate de focul nostru. Toată pierderea noastră a fost de 5 aeroplane cari din întreprinderea făcută pentru explorare nu s'au mai reintors.

Frontul răsăritean: Linia de luptă a principelui bavarez Leopold: Pe ma multe sectoare a fost foc de artilerie. La Baranovici și spre sud de Stanislau am respins grupe rusești ce voiau să ne atace.

Linia de luptă a Arhiducelui Iosif: În Carpații păduroși precum și în munții de graniță moldovenești în multe locuri am ajuns la ciocniri de trupe mai mici.

Grupa armată Mackensen: Situația este neschimbată.

Frontul Macedonian: Intre lacul Vardar și Doiran Englezii după un foc viu de artilerie pregătitor, cu strigăte de hură și lozinci de comandă au marcat un asalt. Focul nostru violent a nimerit tocmai tranșeele dușmane.

Ludendorff
șeful statului major.

Comunicatul oficial al Marelui Cartier Austro-Ungar.
Budapesta 7 Aprilie. **Frontul răsăritean:** În Carpații păduroși și spre sud de Stanislau Rușii au încercat a ne ataca liniile noastre însă fără rezultat. În mai multe locuri am fost ciocniri de avantposturi.

Frontul italian și sud-ostic: Nu s'a întâmplat nici un eveniment mai deosebit.

Höfer
sub șeful statului major.

Comunicatul oficial al marelui Cartier Austro-ungar.

Budapesta 8 Aprilie. **Frontul răsăritean:** În Carpații păduroși precum și în Galiția ostică am desvoltat activitate de explorare foarte vie. — Alțeva nimic nou.

Frontul italian și sud-ostic: Situația este neschimbată.

Budapesta 9 Aprilie: **Frontul răsăritean:** Grupa armată a comandantului general de Mackensen: Trupele noastre de înaintare au adus din pozițiile dușmane dela nord de Focșani 46 de prizonieri și două mitraliere.

Linia de luptă a Arhiducelui Iosif: În mai multe puncte ale acestei linii au încercat detașamente rusești să înainteze, dar nu au avut nici un rezultat. Mai departa spre nord nu a obvenit nici un eveniment de importanță.

Frontul italian și sud-ostic: Nu avem nimic esențial de anunța.

Höfer
s. șeful statului major

Comunicatul oficial al Marelui Cartier German.

Berlin 8 Aprilie; **Frontul apusean:** În apropierea țărmurelui precum și în sectorul Wytschaet după un foc viu de artilerie, detașamente de explorare tari dușmane ne-au atecat pozițiile noastre. — Dușmanul în fața piedecilor noastre spre sud-ost de Jpern în luptă foarte apropiată a fost respins lăsând în mâinile noastre prizonieri. — Pe frontul Artois operațiunile militare au fost mai mici decât în zilele precedente. — În regiunea Somme dușmanul a susținut un foc violent contra localității St-Quentin, unde în urma mai multor lovituri s'a distrus și Catedrala, nu s'a putut erua dacă au fost Englezi sau Francezi. O nouă încercare a Francezilor de a ocupa teritoriul de lângă Laffaux a eșuat în focul nostru cauzându-le și pierderi foarte mari. — Unele companii de ale noastre au căzut asupra dușmanului slăbit și s'au întors și 18 prizonieri. — Lângă Aisne precum și în partea vestică a regiunii Champagne, în unele sectoare a fost tare focul de artilerie și de mine. — Spre sud-vest de Mühlhauzen cu ocazia înaintărilor de explorare au fost făcuți mai mulți Francezi prizonieri. Ieri în luptă aeriană au fost doborâte izaeroplane dușmane, iar unul l'am doborât cu foc de jos.

Frontul răsăritean: Grupa principelui bavarez Leopold: Afară de focul violent care înrăstimpuri creștea, în ținuturile dela Ilvut, la vest de Luck și la Zlota Lipa, nu au fost altele mai de valoare.

Linia de luptă a Arhiducelui Iosif: Liniile noastre dese ale trupelor de asalt din Carpații păduroși au adus din tranșeele în mai multe rânduri sdrobite ale Rușilor 40 de prizonieri și mai multe mitraliere.

Grupa armată Mackensen: Poziția nu a suferit nici o schimbare.

Frontul macedonean: Pe țărmul ostic al Vardarului focul nostru distrugător a nimicit un atac englez

Ludendorff
șeful statului major.

Ultima oră.

Invazia trupelor mexicane pe teritoriul Statelor Unite.
Geneva 9 Aprilie. În urma unei știri a Gazetel „Newyork Herald” trupele mexicane ale generalului Villa se află în marș spre Rio-grande Cithy în Texas.